

N:o 111.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension åt biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. L. Fagergrens änka Sofia Charlotta Augusta Fagergren, född Lindblom, samt uppsyningsmannen vid Vadstena hospital och asyl P. A. Hvarfners änka Augusta Josefina Hvarfner, född Svensson; gifven Stockholms slott den 7 april 1905.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva, att biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergrens änka Sofia Charlotta Augusta Fagergren, född Lindblom, samt uppsyningsmannen vid Vadstena hospital och asyl Per Alfred Hvarfners änka Augusta Josefina Hvarfner, född Svensson, må, en hvar af dem så länge hon förblifver änka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension, änkan Fagergren från och med februari månad 1905 af femhundra kronor och änkan Hvarfner från och med år 1905 af tvåhundra-femtio kronor.

De till ärendena hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Hjalmar Westring.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 7 april 1905.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve GYLDENSTOLPE,
Statsråden: ODELBERG,
 HUSBERG,
 PALANDER,
 WESTRING,
 RAMSTEDT,
 BERGER,
 MEYER,
 VON FRIESEN och
 VIRGIN.

Departementschefen statsrådet Westring anförde i underdånighet:
Uti en till Kungl. Maj:t ställd, af direktionen öfver Stockholms hospital med underdånig skrifvelse den 2 februari 1905 öfverlämnad och till nådigt bifall förordad ansökning har framlidne biträdande läkaren vid hospitalet Ernst Leonard Fagergrens änka Sofia Charlotta Augusta Fagergren, född Lindblom, i underdånighet anhållit, att Kungl. Maj:t, med hänsyn till sökandens aflidne mans 23-åriga, väl vitsordade tjänst såsom hospitalsläkare och den fattigdom, hvori sökanden, som hade att försörja

en dotter och en fosterdotter, efter mannens död befunne sig, äfvensom till den omständigheten, att sökanden ej ägde hälsa och öfriga förutsättningar att med eget arbete kunna förvärfva, hvad till livvets uppehälle fordrades, täcktes medgifva, att en årlig pension af 500 kronor måtte af statsmedel till sökanden utbetalas.

Till följd af särskilda nådiga remisser har öfver ansökningen ej mindre medicinalstyrelsen den 15 februari 1905 än äfven den 20 mars samma år statskontoret afgifvit underdånigt utlåtande.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat: att sökandens af lidne man från den 6 april 1883 intill sin död den 3 januari 1905 varit anställd såsom biträdande läkare vid Stockholms hospital och i sådan egenskap åtnjutit, förutom fri bostad och andra naturaförmåner, en lön af 2,333 kronor 33 öre och tjänstgöringspenningar till belopp af 1,166 kronor 67 öre, hvarjämte enligt 1898 års Riksdags beslut honom tillkommit ett personligt lönetillägg af 1,000 kronor; att hospitalsdirektionen vitsordat, att Fagergren städe med nit och plikttrohet samt med stor ömhet och omsorg om de sjuka skött sin befattning; att sökanden, som vore född den 2 mars 1853, enligt läkares intyg vore på grund af sjukdom för framtiden i hög grad urståndsatt till arbete; samt att boets ställning vid mannens död, enligt ett af tre personer, som varit i tillfälle att under pågående boutredning däraf taga del, utfärdadt intyg, utvisade en brist till belopp af minst 3,610 kronor.

Medicinalstyrelsen har uti det underdåniga utlåtandet, med särskild hänsyn till hvad af direktionen för Stockholms hospital anförts beträffande Fagergrens långvariga, plikttrogna och förtjänstfulla verksamhet i hospitalets tjänst, i underdånighet hemställt, det täcktes Kungl. Maj:t till innevarande års Riksdag aflåta nådig proposition om tilldelande åt änkan Fagergren af en årlig pension under hennes återstående lifstid af 500 kronor.

Statskontoret har i sitt underdåniga utlåtande förklaradt, att då statskontoret funnit sig böra biträda medicinalstyrelsens hemställan, statskontoret tillstyrkte, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att för änkan Fagergren å allmänna indragningsstaten uppföra en årlig pension af 500 kronor att utgå från och med februari månad innevarande år och så länge hon förblefve änka.

Vidare har uti en till Kungl. Maj:t ingifven skrift framlidne uppsyningsmannen vid Vadstena hospital och asyl Per Alfred Hvarfners änka Augusta Josefina Hvarfner, född Svensson, med bifogande af, förutom andra handlingar, bouppteckning efter mannen, i underdånighet anhållit,

att henne måtte af statsmedel beredas en årlig pension under hennes återstående lifstid af 400 kronor.

Af de ingifna handlingarna i ärendet inhämtas, att Hvarfner den 27 januari 1904 afidit och därvid såsom stärbhusdelägare efterlämnat, förutom syskon och syskons barn, sin bemälda hustru; att enligt den efter Hvarfner upprättade bouppteckningen behållningen i boet utgjort 5,154 kronor 74 öre, hvilken behållning på grund af inbördes testamente tillfölle den efterlevande makan; samt att änkan Hvarfner vore född den 21 april 1856.

Öfver sistberörda ansökning har medicinalstyrelsen, till följd af nådig remiss, afgifvit underdånigt utlåtande af den 6 februari 1905 och därvid öfverlämnat yttrande i ärendet af direktionen öfver Vadstena hospital och asyl, som tillstyrkt att åt änkan Hvarfner måtte beviljas en årlig pension af 250 kronor.

Medicinalstyrelsen har uti nu nämnda utlåtande anfört följande. Uppsyningsmannen Hvarfner, hvilken varit född den 31 maj 1852, hade varit i hospitalets tjänst såsom sjukskötare från den 1 april till den 1 oktober 1886 samt såsom uppsyningsman från sistnämnda dag till den 27 januari 1904, då han afidit. Såsom uppsyningsman hade han åtnjutit, utom husrum, ved, lyse, tvätt och 1:a klassens kost, en kontant aflöning, som i början uppgått till 600 kronor och sedermera småningom ökats till 1,000 kronor. Under sin tjänstetid hade Hvarfner — enligt hvad hospitalsdirektionen intygat — med synnerligen berömvärdt nit, outröttligt tålamod och aldrig sviktande plikttröhet till sjukvårdens fromma uppfyllt sina ansvarsfulla åligganden. De medicinalstyrelsens ledamöter, som varit i tillfälle att besöka Vadstena hospital och asyl vid inspektioner eller andra tillfällen, kunde äfven vitsorda, att Hvarfner i sin tjänst visat en synnerlig duglighet. Den trägna tjänstgöringen vid anstalten hade gjort det för Hvarfner omöjligt att förvärfva något utöfver aflöningsförmånerna å anstalten och den där uppburna aflöningen hade icke medgifvit någon afsevärd besparing. Räntan af det belopp, som återstode af förutnämnda behållning i boet, sedan kostnaden för nödigt bohag samt osäkra fordringar afdragits, kunde ej vara tillräcklig att bereda Hvarfners änka ett nödtoftigt uppehälle, desto mindre som hon, hvilken vore född den 21 april 1856, såsom varande mindre arbetsför icke verksamt kunde bidra till sitt uppehälle. Något tillfälle att genom inbetalningar i någon af staten understödd pensionskassa bereda sin efterlevande änka rätt till pension hade icke stått uppsyningsmannen Hvarfner till buds. På grund af det anförda har medicinalstyrelsen, som icke funnit något att erinra

mot den af direktionen föreslagna nedsättningen i det af änkan Hvarfner begärda pensionsbeloppet, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition därom, att Riksdagen ville tilldela änkan Hvarfner under hennes återstående lifstid en årlig pension af 250 kronor.

Öfver änkan Hvarfners ifrågavarande ansökning har statskontoret den 20 mars 1905 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande och därvid, under återopande af 1902 års Riksdags beslut, hvarigenom med hänsyn till omständigheter, som syntes någorlunda snarlika de i detta ärende föreliggande, pension till belopp af 350 kronor beviljats änkan efter uppsyningsmannen vid Uppsala hospital K. J. Wall, tillstyrkt nådigt bifall till änkan Hvarfners ansökning på sätt medicinalstyrelsen föreslagit och alltså hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att änkan Hvarfner finge från och med innevarande år och så länge hon förblifve änka å allmänna indragningsstaten uppbara en årlig pension af 250 kronor.

På grund af hvad sålunda i dessa båda ärenden förekommit hemställer jag, det Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

att biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergrens änka Sofia Charlotta Augusta Fagergren, född Lindblom, samt uppsyningsmannen vid Vadstena hospital och asyl Per Alfred Hvarfners änka Augusta Josefina Hvarfner, född Svensson, må, en hvar af dem så länge hon förblifver änka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension, änkan Fagergren från och med februari månad 1905 af femhundra kronor och änkan Hvarfner från och med år 1905 af tvåhundra-femtio kronor.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder bifalla samt förordnade, att i enlighet därmed nådig proposition skulle till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Josias Montgomery.